

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-411/08-14

Název školy: **Mateřská škola Bílá, okres Frýdek Místek,
příspěvková organizace**

Adresa: Bílá 142, 739 15 Staré Hamry

Identifikátor: 600 133 036

IČ: 75027461

Místo inspekce: Mateřská škola Bílá 142, 739 15 Staré Hamry

Termín inspekce: 22. až 26. září 2008

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu mateřské školy a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání podle ustanovení §174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Cíle inspekční činnosti:

Zjistit a zhodnotit podmínky, průběh a výsledky vzdělávání podle příslušného vzdělávacího programu v mateřské škole.

Zjistit a zhodnotit naplňování školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) a jeho soulad s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika školy

Mateřská škola Bílá 142, příspěvková organizace, sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu. Od 1. ledna 2003 se stala samostatným právním subjektem a je jedinou mateřskou školou v obci. Zřizovatelem mateřské školy (dále MŠ) je Obec Bílá se sídlem Bílá 142, 739 15 Staré Hamry.

MŠ působí ve společném objektu s obecním úřadem a obecní knihovnou, ke své činnosti však užívá samostatné prostory, které jsou nezávislé na těchto organizacích. K dispozici má prostornou a dobře vybavenou zahradu.

Kapacita školy je stanovena na 18 dětí. Prostorové možnosti i vybavení umožňují její zvýšení, ale škola tuto možnost zatím nevyužila z důvodu nepříznivého demografického vývoje v obci a jejím okolí. Škola zajišťuje předškolní vzdělávání také pro okolní obce, které neprovozují mateřskou školu, zejména pro Staré Hamry.

Ve školním roce 2008/2009 ke dni inspekce je k předškolnímu vzdělávání přijato 17 dětí. MŠ tedy provozuje jednu třídu, kterou navštěvují děti ve věkovém rozpětí 3 – 7 let. Provozní doba je po dohodě s rodiči stanovena na dobu od 6:30 do 15:30 hodin. Personální zajištění MŠ je dlouhodobě stabilní, jsou zde čtyři zaměstnanci, z toho dvě učitelky.

Současný ŠVP s názvem *Je nám dobře na světě* realizuje škola od roku 2006. Profilace programu se vyznačuje zaměřením na rodinné klima školy s úzkou vazbou na spolupráci s rodiči a na environmentální témata, která vycházejí z podmínek školy působící v horské oblasti Beskyd.

Ve škole není provozován kamerový systém.

Ekonomické a materiální předpoklady školy

Škola v hodnoceném období hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele.

V roce 2006 činila dotace ze státního rozpočtu 69 % celkových ročních neinvestičních výdajů školy, v roce 2007 činila 75 % a v roce 2008 je předpokládán podíl dotace ze státního rozpočtu 74 %. Z údajů vyplývá, že celková výše finančních prostředků poskytnutých škole ze státního rozpočtu ve srovnání s rokem 2006 mírně rostla - v roce 2007 o 4 % a v roce 2008 je předpokládán nárůst o 9%. Poskytnuté prostředky v letech 2006 a 2007 škola použila zejména na platy, související zákonné odvody a na učební pomůcky.

Výše dotace na provoz školy poskytnutá zřizovatelem v hodnoceném období se naopak významně snížila a tento trend výrazně omezuje materiální podmínky školy. V roce 2007 klesla oproti roku 2006 o 28 % a v roce 2008 je předpokládán pokles dotace na provoz oproti roku 2006 o 26 %. Vzhledem k nízkému počtu dětí v MŠ se obec podílí na úhradě mzdových nákladů zaměstnanců školy. Z celkového počtu 4 pracovních úvazků v MŠ hradí náklady na 0,67 úvazku zaměstnanec.

Vývoj celkových výdajů školy na učební pomůcky má v hodnoceném období klesající tendenci. V roce 2007 se celkové výdaje školy na učební pomůcky oproti roku 2006 snížily o 73 % a v roce 2008 je oproti roku 2006 předpokládán pokles o 78 %. Na další vzdělávání pedagogických pracovníků škola v roce 2006 použila celkem 2 640 Kč (z toho 2 610 Kč hrazeno z účelových finančních prostředků na státní informační politiku ve vzdělávání), v roce 2007 na další vzdělávání pedagogických pracovníků škola nečerpala žádné finanční prostředky. V roce 2008 zahájila ředitelka pravidelné studium pro ředitele škol, které se promítlo do čerpání finančních prostředků na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Mimo dotace ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání a příspěvku na provoz od zřizovatele obdržela škola v roce 2006 ze státního rozpočtu účelové finanční prostředky na *státní informační politiku ve vzdělávání* ve výši 5 000 Kč a využila je v souladu s účelem poskytnutí na vzdělávání pedagogických pracovníků a na nákup programového vybavení. Pro rok 2008 získala škola ze státního rozpočtu také účelové finanční prostředky na rozvojový program *Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce* ve výši 5 000 Kč. Poskytnuté účelové finanční prostředky zatím nevyužila, bude je čerpat na stanovený účel ve 4. čtvrtletí roku 2008.

Hodnocení školy

Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Ve své dokumentaci si škola stanovila kritéria pro přijímání dětí, která jsou v souladu s platným zákonným ustanovením a rodiče jsou s nimi seznámeni. Škola je zatím neuplatnila, neboť doposud přijímala k předškolnímu vzdělávání všechny přihlášené děti. Přijímací řízení probíhá ve zveřejněném termínu stanoveném školou nebo v průběhu roku. V MŠ je k dispozici ŠVP a školní řád, se kterým se mají rodiče možnost seznámit před nástupem dítěte do MŠ.

Školní řád přehledně upravuje podrobnosti výkonu práv a povinností dětí a jejich zákonných zástupců ve škole, podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky. Specifikuje provoz a vnitřní režim dle potřeb MŠ, podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a projevy diskriminace. Školní řád je zveřejněn na přístupném místě a prokazatelně s ním byli seznámeni zaměstnanci a zákonní zástupci dětí.

Školní matrika je vedena přehledně a správně. Obsahuje identifikační údaje o dítěti a kontaktní údaje o zákonném zástupci, datum zahájení vzdělávání v mateřské škole, průběh docházky a další údaje, které mají vliv na průběh vzdělávání dítěte v mateřské škole.

Pořádáním společných akcí s rodiči, denním kontaktem, nabídkou odborné literatury a vydáváním školního časopisu zajišťuje MŠ informace a funkční poradenskou pomoc v záležitostech týkajících se vzdělávání dětí.

Vedení školy

Ředitelka školy splňuje předpoklady pro výkon své funkce a plní povinnosti, které jí ukládá školský zákon. V MŠ zajistila funkční a praxí ověřenou organizaci provozu i vzdělávacího procesu, kterou přizpůsobila změnám vyplývajícím z aplikace školského zákona. Záměry pro zlepšování podmínek vzdělávání si stanovuje obvykle na období jednoho roku a informuje o nich zřizovatele. Omezené finanční možnosti však neumožňují jejich rozvoj, přestože záměry vycházejí z odůvodněných potřeb školy – potřeba aktualizace učebních pomůcek, inovace vnitřního vybavení, vybavení školy funkčním PC. Ve strategii vedení školy se ředitelka zaměřuje na realizaci ŠVP a postupné zavádění kurikulárních změn do pedagogické praxe.

ŠVP *Je nám dobře na světě* je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV). Ve škole je zveřejněn na přístupném místě. ŠVP přehledně informuje o obsahu vzdělávání v MŠ, který je zpracován v souladu s požadavky RVP PV do integrovaných bloků. Jeho vzdělávací strategie umožňuje rozvoj a vzdělávání jednotlivých dětí v rozsahu jejich individuálních možností a potřeb. Uvádí také podstatné informace o podmínkách vzdělávání, většinu identifikačních údajů a evaluační systém. V ŠVP chybí časové vymezení platnosti dokumentu a údaj o době jeho vydání ředitelkou MŠ.

Ze sledování vnitřního klimatu školy a následně i standardizovaných rozhovorů s ředitelkou a učitelkou vyplynulo, že celkové klima školy pozitivně ovlivňuje neformální komunikace mezi zaměstnanci, vzájemný respekt a funkční pravidla spolupráce. Zpětnou vazbou pro ředitelku jsou také evaluační dotazníky zpracované učitelkou a rodiči, které nesignalizují žádný závažný problém ve vzájemné spolupráci.

Předpoklady pro řádnou činnost školy

V MŠ pracují dvě pedagogické pracovnice (včetně ředitelky) s dlouhou praxí ve sledované MŠ, z toho učitelka má pracovní úvazek snížený na 0,71 %. Důvodem je dlouhodobě nízký počet dětí přijatých k docházce. Požadovanou odbornou kvalifikaci má pouze ředitelka školy.

K odbornému metodickému vedení nekvalifikované učitelky nejsou v MŠ vytvořeny vyhovující podmínky. Chybí účinné kontrolní mechanismy zaměřené na metodickou podporu.

Z personální dokumentace je zřejmé, že do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se učitelky v období let 2001 – 2008 zapojily velmi omezeně. Od školního roku 2008/2009 nastala v této oblasti pozitivní změna - obě pedagogické pracovnice zahájily pravidelné studium zvyšující u učitelky její kvalifikovanost a u ředitelky odbornost v oblasti řízení.

Prostředí MŠ je bezpečné. Škola již nejméně čtyři roky nevykázala žádný úraz a pedagogický program zahrnuje problematiku ochrany dětí před vznikem úrazů a sociálně-patologickými jevy.

Škola vytváří vhodné prostředí pro vzdělávání zejména velmi dobrými prostorovými podmínkami a plně vyhovující životosprávou. Vnitřní vybavení je však zastaralé a opotřebované, z velké části nevyhovuje současným trendům předškolního vzdělávání. Problémem je např. jednotná výška dětského sedacího nábytku, který nezohledňuje reálnou výšku dětí ve věkově smíšené třídě, zastaralé učební pomůcky, nedostatek dětské i metodické literatury. Dispoziční uspořádání třídy a herny nepodporuje skupinovou a individualizovanou organizaci vzdělávání. Na budovu bezprostředně navazuje školní zahrada, která je kvalitně vybavena novými dřevěnými prvky umožňujícími pohybové a relaxační činnosti dětí.

Průběh vzdělávání

Vzdělávání v MŠ probíhá v příznivé, klidné atmosféře, která má dobrý vliv na bezprostřední komunikaci dětí a učitelek. Učitelky pracují podle *třídních vzdělávacích plánů*, jejichž obsah je v souladu s ŠVP. Vzdělávání má charakter tematických celků orientovaných tradičně na problematiku ročních období. Tematická ani obsahová orientace vzdělávání dlouhodobě nepodléhá významnějším změnám, což vzhledem k pobytu dětí v jedné třídě až po dobu čtyř let omezuje motivační účinek programu a přístup dětí k novým podnětům.

Efektivitu vzdělávání ovlivňuje vyšší podíl organizačních režimových prvků v průběhu dne, které nemají opodstatnění v nízkém počtu přítomných dětí. Náročnost vzdělávacího obsahu odpovídá rozdílným věkovým předpokladům dětí, zvýšenou pozornost věnují učitelky dětem nejstarší věkové skupiny. Spontánní činnosti se vyznačují poměrně širokou nabídkou činností, učitelky zde příležitostně uplatňují prožitkové učení a podporují hru dětí. Méně tyto postupy využívají v řízených činnostech, kdy převažuje frontální organizace omezující aktivitu dětí a podíl skupinových a individuálních činností je nižší.

Hospitace potvrdily, že učitelky děti průběžně motivují k činnostem obecným a pozitivně orientovaným hodnocením. V menší míře pak uplatňují konkrétní a individuálně orientované hodnocení směřující děti k jednoduchému sebehodnocení.

Partnerství

Místo působení MŠ je poměrně odlehlé a tuto skutečnost škola zohledňuje v navazování partnerských vztahů, kterými rozšiřují nabídku podnětů pro svou činnost. Podstatná je spolupráce s rodiči, kterým aktivně nabízejí podporu při výchově jejich dětí (besedy, nabídka metodických materiálů prostřednictvím školního časopisu, knih, osobních konzultací). Podstatnou součástí partnerských vztahů s rodiči a se zřizovatelem je organizování četných vystoupení a oslav, které jsou již začleněny do života obce a MŠ. Velmi dobrá je komunikace s rodiči, kterou MŠ naplňuje svou poradenskou funkcí a zároveň rozvíjí vzájemné vztahy.

Dalším významným partnerem, který obohacuje činnost MŠ a podporuje širší sociální kontakty dětí je Základní škola ve Starých Hamrech. Základem jejich spolupráce jsou společné výlety a akce, návštěvy kulturních vystoupení, v menší míře se jedná o bližší koordinaci průběhu vzdělávání a návaznost základního vzdělávání na předškolní vzdělávání.

Projevy dosahování úrovně klíčových kompetencí prostřednictvím vzdělávacího obsahu; výsledky vzdělávání dětí

Učitelky svou činností směřovaly děti k osvojování základních klíčových kompetencí. Vzhledem k termínu inspekce na začátku školního roku se zaměřily na uspokojivé výsledky adaptačního pobytu dětí v MŠ. Dosahovaly dobrých výsledků zejména v oblasti rozvoje sociálních vztahů, které podporovaly přirozeným uplatňováním pravidel chování a příznivou organizací vzdělávání s malým počtem dětí ve skupině. Děti si rychle osvojily hygienické, sebeobslužné a společenské návyky. V této fázi učitelky dobře připravily děti na následující průběh programu.

Učitelky hledají optimální způsob sledování osobních vzdělávacích pokroků u každého dítěte. Systém však zatím nemá dostatečnou vypovídací hodnotu o rozvoji dosahovaných výsledků, neboť informace nejsou průběžně doplňovány, formulace jsou příliš obecné a neslouží k vytváření vzdělávací strategie učitelky pro individuální rozvoj dítěte. Z rozhovorů s pedagogickými pracovníci však vyplynulo, že mají dobrý přehled o dětech i jejich rodinném zázemí a akceptují požadavky rodičů na přístup k jednotlivým dětem.

Celkové hodnocení školy

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola zajišťuje dětem rovnost v přístupu ke vzdělávání, při přijímání postupuje v souladu s platnými právními předpisy.

Finanční prostředky škola užívá v souladu s účelem jejich poskytnutí. Jejich výše dostačuje k úhradě mzdových nákladů, ale neumožňuje rovnoměrný rozvoj materiálních podmínek. Průběh vzdělávání komplikuje zastaralé vybavení školy a omezená inovace učebních pomůcek.

Ve školním roce 2008/2009 se významně zlepšil přístup obou pedagogických pracovníků ke zvyšování své odbornosti. Škola tak řeší dlouhodobý nedostatek v této oblasti.

Prostředí školy je bezpečné a vzdělávání směřuje k prevenci v oblasti ochrany zdraví dětí a ochrany před sociálně-patologickými jevy.

Vzdělávání v MŠ probíhá podle školního vzdělávacího programu, který je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. MŠ postupně realizuje ve své činnosti kurikulární změny, které přispívají k větší individualizaci vzdělávání. Efektivitu průběhu vzdělávání však stále nepříznivě ovlivňuje jeho zvýšená organizovanost a rutinní přístup k plánování obsahu vzdělávání.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřská škola Bílá, okres Frýdek Místek ze dne 4. října 2002
2. Dodatek č. 1 zřizovací listiny příspěvkové organizace Mateřská škola Bílá, okres Frýdek Místek ze dne 31. března 2005 – vymezení hlavního účelu a předmětu činnosti organizace

3. Usnesení Krajského soudu v Ostravě o zápisu mateřské školy do obchodního rejstříku v oddílu Pr, vložce 139 ze dne 29. listopadu 2002
4. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje odboru školství, mládeže a sportu ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSK/35564/2006 ze dne 27. února 2006 – změna názvu právnické osoby
5. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy s účinností od 1. července 1999 vydané zřizovatelem školy dne 13. prosince 1991
6. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionální školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2005, 2006, 2007 a 1. – 2. čtvrtletí 2008
7. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. září 2005, 2006, 2007
8. Organizace mateřské školy 2008/2009 ze dne 1. září 2008
9. Výroční zpráva o činnosti mateřské školy ze dne 4. září 2008
10. Školní vzdělávací program s názvem *Je nám dobře na světě* bez uvedení data vydání
11. *Třídní vzdělávací program* pro školní rok 2007/2008 a 2008/2009
12. *Školní řád* mateřské školy bez uvedení data vydání
13. *Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v mateřské škole* ze dne 1. ledna 2003
14. *Vlastní hodnocení školy* za období školního roku 2006/2007 ze dne 24. září 2008
15. *Hospitační záznamy z kontroly průběhu vzdělávání* za období 2007 – 2008
16. *Zápisy z pedagogických rad* ze dne 4. září 2007 a 18. prosince 2007
17. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků mateřské školy – doklady o dosaženém vzdělání a účasti na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
18. *Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání* ze dne 1. května 2005
19. Rozhodnutí o přijetí všech dětí do mateřské školy
20. Školní matrika
21. *Přehled docházky dětí do mateřské školy* za školní rok 2008/2009 ke dni inspekce
22. *Třídní knihy* (přehledy výchovné práce) za školní rok 2007/2008 a 2008/2009 ke dni inspekce
23. *Individuální záznamy o dětech*
24. Kniha úrazů

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Štefánikova 9, 741 01 Nový Jičín.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu

V Novém Jičíně 10. listopadu 2008

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jarmila Španihelová
Mgr. Hana Štefková
Bc. Oldřiška Křenková

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Bílé dne 18. listopadu 2008

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ivana Kokšová – ředitelka mateřské školy

Připomínky ředitelky školy

Datum	Text
	Připomínky nebyly podány.